

Vastuvõtmise kuupäev : 29/01/2026

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-820/25 – 1

Kohtuasi C-820/25

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

12. detsember 2025

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

18. november 2025

Hageja:

DV

Kostja:

Eurogine S.L.

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) tegi kassatsioonikohtuna [...] kohtuasjas, mille pooled on hageja DV [...] keda esindab [...], *versus* kostja Eurogine S.L., Castelldefels, Barcelona, [...] Hispaania, keda esindab [...], ja mille ese on 38 589,59 euro ja kohtukulude hüvitamise nõue ning tuvastusnõue, menetledes hageja kassatsioonkaebust apellatsioonikohtuks oleva Oberlandesgericht Innsbrucki (liidumaa kõrgeim kohus Innsbruckis) 30. jaanuari 2025. aasta otsuse 2 R 194/24g-61 peale, millega hageja apellatsioonkaebuse peale muudeti Landesgericht Innsbrucki (liidumaa kohus Innsbruckis) 2024. aasta oktoobri otsust 43 Cg 93/23v-51, kinnisel istungil järgmise

kohtumääruse:

I. Euroopa Liidu Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 alusel järgmine eelotsuse küsimus:

Kas tulu, mis jääb naisel saamata soovimatu raseduse tõttu, mis on põhjustatud talle paigaldatud rasestumisvastase spiraali puudusest, on tervisekahjustuse

põhjustatud kahju nõukogu 25. juuli 1985. aasta direktiivi 85/374/EMÜ liikmesriikide tootevastutust käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta artikli 9 punkti a tähenduses?

II. [...] [menetlusõiguslikud küsimused]

Põhjendused

1. Asjaolud

- 1 Kostja on meditsiiniseadmete tootja ja rasestumisvastase vahendi, nimelt vaske sisaldava emakasisese spiraali „Gold T Normal“ (edaspidi ainult „spiraal“) tootja. Kuna hageja rohkem lapsi ei soovinud, lasi ta 2017. aasta aprillis oma günekoloogil (teist korda) paigaldada kostja toodetud spiraali. Selle hormoonivaba T-kujulise kuld-vask-spiraali rasestumisvastane toime põhineb ühelt poolt vaseioonide eraldumisel (koos sellega kaasnevate muutustega emaka limaskestas, emakakaela limas ja spermatosoidide liikuvuses) ja teiselt poolt „võõrkehaks oleva spiraali“ paiknemisel emakas. Spiraali Pearli indeks on 0,8 – see tähendab, et selle rasestumisvastase meetodi kasutamisel rasestub 1000 naisest 8.
- 2 Hageja günekoloog paigaldas spiraali *lege artis*, ka iga-aastastel läbivaatustel kuni (kaasa arvatud) 2020. aastani tuvastas ta, et spiraal on õiges asendis. 2020. aastal toimunud läbivaatuse ja 2021. aasta jaanuaris toimunud läbivaatuse vahelisel ajal aga purunes spiraal toote puuduse tõttu (üks haru murdus küljest). Haru väljus menstruatsiooni ajal. Spiraali murdumisest tulenevalt nihkus spiraal paigast, mistõttu selle rasestumisvastane toime vähenes. Hageja planeerimata ja ka soovimatu rasedus on tingitud toote puudusest, mille eest vastutab kostja.
- 3 Iga-aastaselt läbivaatusel, mis toimus 29. märtsil 2021, oli hageja juba 6. nädalat rase. Spiraal oli paigast nihkunud ja paiknes viltu vastu looteveepõie alumist osa. Pärast nädalast mõtlemisaega otsustas hageja (koos abikaasaga) jätta rasedus katkestamata ja saada laps.
- 4 Spiraali ei olnud võimalik eemaldada, kuna sellega kaasnes raseduse katkestamise oht. Günekoloog selgitas hagejale, et spiraali olemasolu tõttu on raseduse katkemise või enneaegse sünnituse risk suurem. Hagejal oli soovimatu raseduse tõttu hirm tuleviku ees, arvestades eelkõige oodatavat saamata jäävat tulu.
- 5 23. septembril 2021 sündis keisrilõikega terve laps. Looteveepõie enneaegne purunemine ja keisrilõike vajadus ei olnud tingitud (murdunud) spiraalist.
- 6 Toote infolehes (mis avaldati esimest korda pärast 2017. aasta aprilli) soovitas kostja juba paigaldatud spiraalide enneaegsest eemaldamisest hoiduda.

2. Poolte väited

- 7 **Hageja** nõuab – kassatsioonimenetluse seisukohast olulises osas – 37 727,18 euro suuruse saamata jäänud tulu hüvitamist. Nõude esitamisel tugineb ta tootevastutuse seadusele (Produkthaftungsgesetz; edaspidi „PHG“), aga ka kostja süüülisele vastutusele hoiatamise ja ohutuse tagamise kohustuste rikkumise eest ning nõuetele, mis tulenevad kolmandate isikute kaitseks sõlmitud lepingust. Tulenevalt toote puudusest (spiraali purunemine), mis on hõlmatud kostja vastutusega, jäi hageja soovimatult rasedaks. Ta sai oma tööd köögiabilisena jätkata alles pärast seda, kui laps oli saanud kaheaastaseks. 16 kuud kestnud imetamisaja jooksul ei olnud tal mingil juhul võimalik töötamist jätkata. Rasedus- ja sünnitushüvitis ega vanemahüvitis ei asenda sissetulekut.
- 8 **Kostja** ei ole nõus väidetega, et tegemist on toote puudusega ja et rasestumisel on väidetava puudusega põhjuslik seos. Terve lapse sünd ei ole kahju. Hageja teadlik otsus saada laps tähendab igal juhul seda, et põhjuslikku seost enam ei esine. Nõutud saamata jäänud tulu on puhtalt varaline kahju, mis ei ole hüvitatav. Hageja oleks võinud pärast rasedus- ja sünnituspuhkust tööle naasta. Lisaks sai ta rasedus- ja sünnitushüvitist ning vanemahüvitist. Kostja hoiatas purunemise ohu eest piisavalt.

3. Senine menetlus

- 9 **Esimese astme kohus** jättis hagi rahuldamata, kuna terve, kuigi soovimatu lapse sünd ei anna alust esitada kahjuhüvitise nõuet.
- 10 **Apellatsioonikohus** kohustas kostjat tsiviilkohtumenetluse seadustiku (Zivilprozessordnung; edaspidi ZPO“) § 273 lõike 2 alusel maksma mittevaralise kahju, sõidukulude ja puudusega spiraali kulude hüvitamiseks 680 eurot, millele lisanduvad kõrvalkulud; otsust ei vaidlustatud. Apellatsioonikohus jättis rahuldamata ka hageja tuvastusnõude; otsust ei vaidlustatud ka selles osas. Muus osas jättis apellatsioonikohus esimese astme kohtu otsuse, millega keelduti rahuldamast nüüd ainukesena vaidluse all olevat saamata jäänud tulu hüvitamise nõuet, muutmata.
- 11 Kostja toodetud spiraal ei vastanud põhjendatud objektiivsetele ohutuse ootustele ja on seega PHG tähenduses vigane. Esimese astme kohtu järelduste põhjal saab piisava kindlusega sedastada, et hageja planeerimata rasedus oli tingitud toote puudusest. Küsimus, kas puudusega spiraali paigaldamine on käsitatav tervisekahjustusena PHG tähenduses, võib jääda lahtiseks. Seda seetõttu, et saamata jäänud tulu, mille hüvitamist nõutakse, ei ole võimaliku tervisekahjustuse otsene tagajärg, vaid ainult terve lapse sünni kaudne tagajärg ja seega puhtalt varaline kahju. Oberster Gerichtshofi (Austria kõrgeim üldkohus) laiendatud kolleegiumi otsust 3 Ob 9/23d, milles leiti, et arst vastutab soovimatu lapse sünni eest, ei saa käesolevale asjale üle kanda, kuna saamata jäänud tulu, mille hüvitamist nõutakse, on vaid väidetava tervisekahjustuse kaudne tagajärg, mis ei ole hüvitatav. Puudusega rasestumisvastase vahendi tõttu sündinud lapse

hooldamisest tuleneval saamata jäänud tulul puudub kaitse-eesmärgi puudutavas osas seos kohustustega, mida tootja on rikkunud.

- 12 **Oberster Gerichtshof** (Austria kõrgeim üldkohus) peab tegema otsuse **hageja kassatsioonkaebuse** kohta, milles hageja palub hagi „põhimõtteliselt“ rahuldada. Hageja väidab, et puudusega ja seega lõppkokkuvõttes kasutuskõlbmatu rasestumisvastase spiraali paigaldamine kehasse on tervisekahjustus, ning et saamata jäänud tulu, mille hüvitamist taotletakse, on selle tervisekahjustuse tagajärg, mis on hüvitatav. Terve lapse sünnist tulenev rahaline koormus võib põhimõtteliselt olla hüvitatav kahju.
- 13 **Kostja** jagab **vastuses kassatsioonkaebusele** seevastu apellatsioonikohtu õiguskäsitust.

4. Õiguslikud alused

- 14 4.1. Nõukogu 25. juuli 1985. aasta direktiiv 85/374/EMÜ liikmesriikide tootevastutust käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta on sõnastatud järgmiselt:

Põhjendused (nummerdamata)

tarbijate kaitsmine nõuab niihästi surma ja tervisekahjustuse kui ka varale tekitatud kahju hüvitamist; viimati nimetatu peaks piirduma eratarbimiseks või -kasutamiseks mõeldud kaupadega ja hõlmama fikseeritud tasemel omavastutuse, et vältida ülemäärast kohtukäimist; käesolev direktiiv ei tohiks piirata valu ja kannatuste ning muu mitteainelise kahju hüvitamist vastava juhtumi suhtes kohaldatava õiguse kohaselt.

Artikkel 1

Tootja vastutab kahju eest, mille põhjustab tema toote puudus.

Artikkel 9

Artikli 1 kohaldamisel tähendab „kahju“: a) surma või tervisekahjustuse põhjustatud kahju;

b) igale varale, välja arvatud puudusega toode ise, tekitatud kahju või selle hävimist – kusjuures omavastutus on 500 eküüd –, tingimusel et vara:

- i) on tavaliselt erakasutuseks või -tarbimiseks kavandatud liiki ja
- ii) see oli peamiselt kahjukannataja enda erakasutuses või -tarbimises.

Käesolev artikkel ei piira mitteainelist kahju käsitlevate siseriiklike õigusnormide kohaldamist.

- 15 4.2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/2853, mis käsitleb vastutust puudusega toodete eest ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/374/EMÜ, ei ole selle direktiivi artikli 21 kohaselt käesoleva asja asjaoludele kohaldatav.
- 16 4.3. Tootevastutuse seadus (Produkthaftungsgesetz; PHG), millega on üle võetud direktiiv 85/374/EMÜ, sätestab:

Vastutus – § 1 lõige 1

Kui toote puudus põhjustab inimese surma, kehavigastuse või tervisekahjustuse või tootest erineva füüsilise eseme kahjustuse, vastutab kahju hüvitamise eest

1. ettevõtja, kes selle tootis ja turule lasi,
2. ettevõtja, kes selle turustamiseks Euroopa Majanduspiirkonda importis ja seal turule lasi (importija).

Üldise tsiviilseadustiku (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch; edaspidi „ABGB“) kohaldamine – § 14

Kui käesolevas föderaalseaduses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse selles sätestatud hüvitisnõuete suhtes üldist tsiviilseadustikku.

- 17 4.4. ABGB sätestab:

§ 1293

Kahju on mis tahes kahju, mis on tekitatud kellegi varale, õigustele või isikule. Sellest erineb saamata jäänud tulu, mida oleks isikul asjade tavapärase käigu korral oodata olnud.

§ 1325

Isik, kes tekitab teisele isikule tervisekahjustusi, kannab kannatanu ravikulud, hüvitab talle saamata jäänud tulu või juhul, kui kannatanu muutub töövõimeetuks, ka tulevikus saamata jääva tulu ning maksab talle nõudmise korral kohase hüvitise ka mittevaralise kahju eest.

5. Eelotsuse küsimus

- 18 5.1. Tuvastatud on kostja toodetud spiraali puudus ja põhjuslik seos.
- 19 5.1.1. Tõsiasi, et kostja toodetud ja hageja kasutatud spiraal on puudusega toode direktiivi 85/374/EMÜ artikli 6 tähenduses, ei ole kassatsioonimenetluses (enam) vaidluse all.

- 20 5.1.2. Järgmistel põhjustel tuleb eeldada ka toote puuduse ning raseduse tekkimise ja sellest tulenevalt hagejal lõpuks saamata jäänud tulu põhjuslikku seost:
- 21 Apellatsioonikohus täiendas esimese astme kohtu tuvastatud asjaolusid, tuvastades põhjusliku seose kostja vastutusalas oleva toote puuduse ja soovimatu raseduse tekkimise vahel. Kuna apellatsioonikohus tegi selle täiendava järelduse, kogumata täiendavaid tõendeid apellatsioonikohtu istungi raames, rikkus ta vahetu uurimise põhimõtet (4 Ob 199/24d [punkt 34] ja seal sisalduvad viited). Selles seisneb põhimõtteliselt apellatsioonimenetluse (esmane) puudus (RS0043057 [eelkõige T8]).
- 22 Kostja ei esitanud apellatsioonimenetluse esmase puuduse (mis on tema kahjuks) vastu aga vastuses kassatsioonkaebusele vastuväiteid [...] Seega tuleb lõppkokkuvõttes lähtuda apellatsioonikohtu täiendatud asjaoludest [...]). [ebaolulised üksikasjad selle kohta, miks tuleb lähtuda apellatsioonikohtu tuvastatud asjaoludest]
- 23 5.2. Direktiivi 85/374/EMÜ käsitleva Euroopa Kohtu praktika kohaselt on direktiivi eesmärk direktiiviga reguleeritavates küsimustes liikmesriikide õigus- ja haldusnormide täielik ühtlustamine (Euroopa Kohtu otsus *Moteurs Leroy Somer*, C-285/08, punkt 21). Kuigi direktiivis ei ole mõistet „kahju“ määratletud, peab kahju mõiste hõlmama nii surma või tervisekahjustuse põhjustatud kahju kui ka eseme kahjustamist või hävitamist (viimane täiendavate piirangutega). Liikmesriigi seadusandja peab – arvestamata mittevahalise kahju hüvitamist, mida hinnatakse ainult riigisisese õiguse alusel – tagama mõlemat liiki kahju puhul asjakohase ja täieliku hüvitise. Surma või tervisekahjustuse põhjustatud hüvitatava varalise kahju liike ei või liikmesriik, kelle riigisisised õigusnormid ei või kahjustada direktiivi soovitatavat toimet ja mida tuleb tõlgendada direktiivi sõnastust ja eesmärki arvestades, piirata (Euroopa Kohtu otsus *Veedfald*, C-203/99, punkt 25 jj).
- 24 Arvestades direktiivi eesmärki kaitsta tarbijate ohutust ja tervist, tuleb mõistet „surma või tervisekahjustuse põhjustatud kahju“ tõlgendada laialt. Kahju hüvitamine puudutab seega kõike, mis on vajalik kahjulike tagajärgede kõrvaldamiseks ja põhjendatult oodatud ohutuse taseme taastamiseks. Puudusega meditsiiniseadmete puhul – nagu kõnealuses asjas südamestimulaator ja siirata kardioverter-defibrillaator – peab kahju hüvitamine hõlmama muu hulgas kulusid, mis on seotud puudusega toote asendamisega (Euroopa Kohtu otsus *Boston Scientific*, C-503/13 ja C-504/13, punktid 47–50).
- 25 Kohtuotsuses C-503/13 j aC-504/13 märkis Euroopa Kohus, et kahju, mille on põhjustanud toote puuduse kõrvaldamiseks vajalik kirurgiline operatsioon, millega asendati puudusega meditsiiniseade, on „surma või tervisekahjustuse põhjustatud kahju“ (Euroopa Kohtu otsus *Boston Scientific*, C-503/13 ja C-504/13, punkt 55).
- 26 5.3. Oberster Gerichtshofi (Austria kõrgeim üldkohus) väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole „puhtalt“ varaline kahju tootevastutuse alusel

- hüvitatav (RS0111170; RS01 11982). Selline puhtalt varaline kahju on kahju, mis ei teki absoluutselt kaitstud hüve (elu, tervis, omand jne) rikkumise tõttu või tagajärjel, vaid mis avaldab kannatanu varale mõju üksnes muul viisil (Rabl, PHG [2017] § 1, punkt 194).
- 27 Kaitse aluseks PHG tähenduses on seega (ainult) toote tõttu kahjustada saanud isiku huvi jääda terveks tervisekahjustuste osas ja puutumatuks varalise kahju osas (vt RS0107605). Tootevastutus peaks seejuures tagama süüst sõltumatu, eelkõige tarbijatele soodsa minimaalse kaitse; tootevastutuse ülesanne ei ole aga kõikide kahjulike tagajärgede kompenseerimine (RS0111171 [TI]).
 - 28 5.4. Austria õiguskirjanduses vastatakse küsimusele, kas soovimatu raseduse tagajärjel saamata jäänud tulu on PHG (ja selle aluseks oleva liidu õiguse) kohaselt hüvitatav kahju, enamasti jaatavalt.
 - 29 5.4.1. *Schickmair* (tootevastutus pärast „spiraali“ purunemist ja terve lapse sünni puudub, iFamZ 2022, 233) lähtub sellest, et Euroopa Kohtu praktikat (C-503/13 ja C-504/13) arvestades tuleb juba puudusega meditsiiniseadme paigaldamine kehasse liigitada tervisekahjustuseks PHG tähenduses, mistõttu tuleb sellest põhjustatud kahju vastavalt PHG §-le 14 koostoimes ABGB §-ga 1325 hüvitada.
 - 30 Euroopa Kohtu otsuses C-503/13 ja C-504/13 antud tõlgendussuuniste põhjal on selge, et puudusega või koguni purunenud rasestumisvastane spiraal patsiendi kehas kujutab endast tervisekahjustust. Sellise tervisekahjustuse tagajärjel tekkiv varaline kahju – nagu rasedusest tingitud saamata jäänud tulu – on varalise kahjuna hüvitatav (*Schickmair*, märkus 1 Ob 28/23h, JB1 2024, 41 [46]).
 - 31 Ka *Dullinger* (märkus 8 Ob 69/21m, JB1 2022, 665 [667 ja 668]; Zur Haftung wegen misslungener Empfängnisverhütung durch Produktfehler, teoses Liber Amicorum Felix Wallner [2022] 29 [33 jj]) väidab, et juba puudusega ja seetõttu kasutu spiraali kasutamine naise kehas vastab tervisekahjustuse koosseisule PHG § 1 lõike 1 tähenduses. Kui tõlgendada PHG-d kooskõlas direktiiviga, on naisel õigus nõuda soovimatu raseduse ja lapse sünni tõttu saamatu jäänud tulu hüvitamist.
 - 32 *Rief* (märkus 1Ob 28/23h, JMG 2024, 36) rõhutab, et „surma või tervisekahjustuse põhjustatud kahju“ (direktiivi 85/374/EMÜ artikli 9 punkt a) olemasolu eeldab kahekordset põhjuslikku seost – ühelt poolt vastutust tekitavat põhjuslikku seost (tervisekahjustus) ja teiselt poolt vastutust realiseerivat põhjuslikku seost (tekkinud kahju). Hüvitatavuse hindamisel ei ole oluline, kas terve lapse sünni saab liigitada tervisekahjustuseks. Määrav on see, millisest ajast alates saab puudusega implanteeritavate meditsiiniseadmete puhul rääkida tervisekahjustusest, ja selle kohta Euroopa Kohtu üheti mõistetav praktika veel puudub.
 - 33 Kõne alla tuleb kolm eri ajahetke, nimelt esmakordse paigaldamise aeg, meditsiiniseadme (võimalikust) puudusest teavitamise aeg ja korrigeeriva operatsiooni aeg (*Rief*, märkus 8 Ob 69/21m, Phi 2023, 8 [9]).

- 34 5.4.2. Seevastu *Ch. Huber* (Wrongful conception infolge einer fehlerhaften Spirale – Die Karten werden [womöglich] neu gemischt, ÖJZ 2024/70) seab kahtluse alla, kas soovimatu rasedumise järel saamata jäänud tulu on PHG alusel hüvitatav. On tõsi, et asjaolu, et kehas on puudusega spiraal ja naine ei tea, kuhu see „liigub“, kujutab endast füüsilise puutumatuse rikkumist ja seega esmast kahju kehavigastuse või tervisekahjustuse näol PHG § 1 tähenduses. Tootevastutusega on aga välistatud puhtalt varalise kahju hüvitamine. Hoolimata asjaolust, et spiraali kasutamise eesmärk on just nimelt vältida rasedust (ja sellest tulenevaid [rahalisi] tagajärgi), oleks mõistlik piirata tulenenud kahju selle kahjuga, mis tekib naisel raseduse ja sünnituse tagajärjel oma füüsilise puutumatuse osas. Kui aga rasedusest tingitud füüsilist kahjustust ja sellest tulenevat majanduslikku koormust käsitada tulenenud kahjuna, hõlmaks see tulenenud kahju igal juhul ka ema saamata jäänud tulu. Otsustav on see, kas puudusega spiraali tõttu võimalikuks saanud, kuid normaalselt kulgenud rasedust tuleb käsitada tervisekahjustusena.
- 35 5.5. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates on asjakohane esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus küsimusega, kas puudusega toote tõttu tekkinud soovimatu raseduse tagajärjel saamata jäänud tulu on direktiivi 85/374/EMÜ kohaselt hüvitatav kahju.
- 36 Mõistet „tervisekahjustus“ PHG § 1 lõike 1 tähenduses tuleb tõlgendada autonoomselt (*Rabl*, PHG § 1 punkt 134). Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb mõistet „surma või tervisekahjustuse põhjustatud kahju“, arvestades direktiivi eesmärki kaitsta tarbijate ohutust ja tervist, tõlgendada laialt (Euroopa Kohtu otsus *Boston Scientific*, C-503/13 ja C-504/13, punkt 47). Seejuures tuleb tagada küllaldane ja täielik hüvitis (Euroopa Kohtu otsus *Boston Scientific*, C-503/13 ja C-504/13, punkt 46; Euroopa Kohtu otsus *Veedfald*, C-203/99, punkt 27; ainult tervisekahjustuste puhul sellega piiranguteta nõustudes *Rabl*, PHG § 1 punkt 137 jj).
- 37 Isikukahjuna PHG tähenduses tuleb tulenevalt PHG §-s 14 sisalduvast viitest kohaldada ABGB § 1325 jj, mistõttu tuleb kahju saanud isikule tervisekahjustuse korral hüvitada üldpõhimõtete alusel muu hulgas ka saamata jäänud tulu (*Rabl*, PHG § 1 punktid 146 ja 147; vt ka *Posch/Terlitza* in *Schwiman/Kodek*⁵ PHG § 1 punkt 4). „Tervisekahjustus“ ABGB § 1325 tähenduses on füüsilise, vaimse või hingelise tervise ja puutumatuse mis tahes riive (4 Ob 48/16m [punkt 4]; vt RS0030792). Sellele tuginedes on Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) juba liigitanud tervisekahjustuseks juuste lõikamise ilma nõusolekuta (6 Ob 246/74 SZ47/147) ja purunenud kääride jäämise kehasse pärast operatsiooni (4 Ob 48/16m [punkt 4]).
- 38 5.5.2. Nendest põhimõtetest lähtudes on – vähemalt esmapilgul – alust eeldada, et tervisekahjustuseks direktiivi ja PHG § 1 lõike 1 tähenduses tuleb pidada juba puudusega meditsiiniseadme paigaldamist. Seda võib silmas pidada ka *Rabl*, kes Euroopa Kohtu praktikale viidates väidab, et juba puudusega südamestimulaatori paigaldamine on tervisekahjustus (PHG § 1 punkt 136).

- 39 Siiski võiks väita, et Euroopa Kohtu otsus Boston Scientific (C-503/13 ja C-504/13) käsitles erijuhtu – nimelt puudusega südamestimulaatori või defibrillaatori paigaldamist inimkehasse, millest tulenes „kahju ebatavaline tõenäosus“ (punkt 40) – ja et selles sisalduvaid väiteid ei saa seega automaatselt üldistada (vt *Stelzer*, *Produkthaftung in der Medizin* [2020] 146 jj). Lisaks võiks kohtuotsust Boston Scientific tõlgendada nii, et tervisekahjustus tekkis alles puudusega toote kavandatud eemaldamisel korrigeeriva operatsiooni käigus, mitte juba puudusega toote paigaldamisel (vt *Stelzer*, *Produkthaftung in der Medizin* 135 [„milles tervisekahjustus tegelikult seisneb, seda ei ole aga põhjalikumalt käsitletud“]). Õiguskirjanduses on osaliselt asutud ka seisukohale, et otsustav ei ole see, kas puudusega spiraali paigaldamist tuleb käsitada tervisekahjustusena, vaid pigem tuleks selgitada, kas puudusega spiraali tõttu võimalikuks saanud, kuid normaalselt kulgenud rasedus on tervisekahjustus (*Ch. Huber*, *ÖJZ* 2024/70; vt osas, mis puudutab asjaomase naise tahte vastaselt tekkinud raseduse liigitamist tervisekahjustuseks, *Bundesgerichtshof* (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus), VI ZR 32/94).
- 40 5.5.3. Küsimus, kas seda arvestades tuleb puudusega rasestumisvastase vaskspiraali paigaldamist, mille talitlushäire ei kujuta endast otsest ohtu asjaomase naise elule, käsitada tervisekahjustusena, ei ole Euroopa Kohtu senises praktikas piisavalt selgitatud. Samuti ei ole selge, kas puudusega toote tõttu tekkinud soovimatu rasedus võib olla käsitatav tervisekahjustusena tootevastutust reguleeriva õiguse tähenduses.
- 41 5.5.4. Kui asutakse seisukohale, et tegemist on tervisekahjustusega, tuleb täpsustada, kas saamata jäänud tulu, mille hüvitamist käesolevas asjas nõutakse, on õiguslikult kahjuga piisavalt seotud (kahtleval seisukohal võib olla *Bundesgerichtshof* (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus), *BGHZ* 76, 259 punkt 10). Põhimõtteliselt on tootevastutust reguleeriva õiguse kohane vastutus piiratud normi kaitse-eesmärgiga. Kahjuga peab olema realiseerunud risk, mille on põhjustanud (ka) toote puudus. Kaitse-eesmärk hõlmab ühtviisi esmast kahju ja tulenenud kahju (*Rabl*, PHG § 1 punkt 227). Kaitse-eesmärgi põhimõtte kohaselt tuleb tulenenud kahju aga hüvitada põhimõtteliselt ainult juhul, kui see on toote puuduse eriomase ohtlikkuse tüüpiline tagajärg (*Welser Rabl*, PHG3 [2004] § 1 punkt 39).
- 42 On tõsi, et põhimõtteliselt võib eeldada, et erinevalt direktiivi 85/374/EMÜ artikli 9 punktis b kitsalt määratletud varalisest kahjust tuleb direktiivi kohaselt tervisekahjustuste puhul hüvitada kõik tagajärjed (välja arvatud mittevaraline kahju, mis võib siiski olla hüvitatav riigisisese õiguse alusel) (*Rabl*, PHG § 1 punkt 207). Ent arvestades seda, et puhtalt varaline kahju ei ole direktiivi (ja seega PHG) kohaselt hüvitatav, võiks asuda kitsendavale seisukohale ja väita, et terve lapse sünnist tulenev saamata jäänud tulu on lõppkokkuvõttes ainult toote puuduse kaudne tagajärg ja seetõttu ei ole see hüvitatav (selle kohta *Ch. Huber*, *ÖJZ* 2024/70). Sellise seisukoha vastu räägib aga asjaolu, et tootega taotletav rasestumise vältimine peaks tavaliselt ära hoidma ka rasedusest tulenevad rahalised tagajärjed.

- 43 5.6. Võimalike tõlgendusvariantide tõttu tuleb seega esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus.

6. Menetluse peatamine

- 44 Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) kui kõrgeima astme kohus on kohustatud esitama resolutsioonis sõnastatud küsimuse ja võtma selle kohta seisukoha.
- 45 Hageja kassatsioonkaebuse menetlemine peatatakse, kuni Euroopa Liidu Kohus on teinud otsuse.